

Kommunstyrelsen/kommunledningsförvaltningen
Ken Siewers
Kommunjurist
Dnr: 22KS178
Datum: 2023-03-28

Förvaltningsrätten i Karlstad

forvaltningsrattenikarlstad@dom.se

Yttrande i mål nr 1325-23, Mats Bergman ./.. Askersunds kommun, laglighetsprövning enligt kommunallagen

Askersunds kommun har förelagts att yttra sig över överklagandet i rubricerat mål och framför med anledning av det följande.

Inställning

Kommunen motsätter sig bifall till yrkandet om att de överklagade besluten ska upphävas.

Grunder

Besluten strider inte mot 13 kap. 8 § kommunallagen (2017:725), KL.

Utveckling av talan

1. Besluten inte tillkommit i laga ordning då partierna är överens kring agerandet, inte redovisar kostnaderna samt att det handlagts av kommunstyrelsens ordförande.

1.1 Justering av årsarvoderade uppdrag

Det är riktigt att ärendet om justering av årsarvode initierades av kommunstyrelsens ordförande, som även varit delaktig i att ta fram underlag inför behandlingen av ärendet. Nämndledamöters rätt att väcka ärenden i den egna nämnden följer däremot av 4 kap. 20 § KL, något fel i detta avseende föreligger i kommunens mening därför inte.

Under ärendets beredning har förslaget remitterats till de politiska partierna för inhämtande av synpunkter och därefter behandlats i kommunstyrelsens arbetsutskott samt kommunstyrelsen inför behandlingen i kommunfullmäktige. Kommunallagens beredningskrav enligt 5 kap. 26 § KL är därför uppfyllt. Kommunallagen innehåller inget krav på kvaliteten på beredningen utan majoriteten i fullmäktige är slutligen den som avgör när ärendet bedöms vara tillräckligt berett för att behandlas i fullmäktige.

Det är vidare korrekt att beslutet inte innehåller någon specificerad kostnad eftersom fullmäktige endast beslutade om att godkänna ändringen i nämnda bilaga "förteckning över årsarvoden". Kostnaderna framgår däremot av förteckningen, vilken återfinns i beslutsunderlaget. Kommunallagen innehåller inga formkrav på besluten så länge innehållet inte strider mot KL eller annan lagstiftning. Att kostnaden inte redovisas specifikt i beslutet strider i kommunens mening därför inte mot KL.

1.2 Val av oppositionsföreträdare

Enligt 39 § i kommunens arbetsordning för kommunfullmäktige framgår att valberedningen ska lägga fram förslag i alla valärenden som fullmäktige ska behandla med undantag av valen av fullmäktiges presidium, valberedning eller fyllnadsval som inte är ordförandeval.

Valet av oppositionsföreträdare har behandlats av valberedningen, som har lämnat förslag inför fullmäktiges beslut, vilket framgår av valberedningens protokoll från 2022-12-09. Beredningen av valet av oppositionsföreträdare har därmed gjorts i enlighet med arbetsordningen och KL.

2. Tillsättandet av en oppositionsföreträdare är inte en angelägenhet för kommunen

Kommuner ges stor frihet att organisera sig utefter de lokala förutsättningar som återfinns i respektive kommun. I aktuellt ärende har Askersunds kommunfullmäktige beslutat att inrätta ett uppdrag som oppositionsföreträdare. Att inrätta uppdrag med olika uppgifter är förenligt med kommunallagen och någon begränsning för kommunen när det gäller inrättande av arvoderade uppdrag finns inte (jfr resonemangen i SOU 2016:5 s. 325).

Vid inrättande av ett uppdrag har kommunen därvid också enligt 4 kap. 16 § KL möjlighet att besluta om arvode för uppdraget så länge det bestäms lika belopp för lika uppdrag. Arvode, tillika tjänstgöringsgrad, för uppdraget som oppositionsföreträdare beslutades av fullmäktige uppgå till 25 procent av ett heltidsarvoderat uppdrag. Då det inte finns liknande uppdrag inom kommunen kan beslutet om arvodesnivån inte strida mot KL. Detta särskilt då kommuner har en betydande frihet att bestämma om ersättningssystemet för förtroendevalda (se HFD 2017 ref 28 s. 6).

3. Överskridande av befogenheter genom upphävande av beslut om tidigare arvodesbestämmelser och arvoden

Det är kommunfullmäktiges uppgift att fastställa grunderna för de ersättningar som de förtroendevalda ska ha rätt till, enligt 5 kap. 1 § punkt 6 KL. Majoriteten i fullmäktige har däremot alltid möjlighet att ändra ett tidigare beslut. Vad gäller ärenden i kommunfullmäktige avgörs de som huvudregel genom enkel majoritet, om inget annat anges i kommunallagen eller i annan författning. För ärenden om arvoden finns ingen sådan särreglering, varför kravet på enkel majoritet ska tillämpas. Aktuellt beslut har fattats av en majoritet av fullmäktiges ledamöter, beslutet har därför fattats av rätt organ och i övrigt tillkommit i enlighet med kommunallagen.

4. Besluten strider mot allmän laglydnad och respekt för demokratiska spelregler och värderingar.

Det är kommunens uppfattning att såväl beslutet om justering av årsarvoderade uppdrag som val av oppositionsföreträdare har fattats i enlighet med kommunallagen. Vad klagande anfört i denna del utgör i kommunens mening därför inte skäl för upphävande.

Sammanfattning

Med hänvisning till ovan bedömer Askersunds kommun sammanfattningsvis att klaganden inte anført någon omständighet som innebär att beslutet kan upphävas på någon av de grunder som anges i 13 kap. 8 § KL. Mats Bergmans talan ska därför lämnas utan bifall.

Caroline Dieker
Kommunstyrelsens ordförande